

ที่ สน ๐๐๑๘.๑/ว ๑๑๑๗๓

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราว
ของศาลยุติธรรม

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดสกลนครได้รับแจ้งจากกรมการปกครอง ว่าศาลยุติธรรมได้ขอความอนุเคราะห์
ประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้น
ปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรมไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงว่า
ด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ในโครงการ
พัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงฯ และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติ
หน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในพื้นที่ จังหวัดจึงขอให้อำเภอดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ
ในพื้นที่ได้ทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชัย คล้ายทับทิม)

ปลัดจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร/โทรสาร. ๐-๔๒๗๑-๖๖๓๗

แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการประสานงาน
ระหว่าง
ศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนันผู้ใหญ่บ้าน)
ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแล
ในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

คำนำ

สำนักงานศาลยุติธรรมได้พัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราว โดยการสร้างเครื่องมือให้แก่ผู้พิพากษาใช้ในการพิจารณาปล่อยชั่วคราว นำข้อมูลของผู้ต้องหาหรือจำเลยมาวิเคราะห์เพื่อประเมินระดับความเสี่ยงก่อนการพิจารณาสั่งปล่อยกับผู้สมควรปล่อย และซึ่งผู้สมควรสั่ง ประกอบกับมีพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ศาลแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ที่ศาลกำหนด ได้แก่ เป็นผู้สอดส่องดูแล รับรายงานตัว หรือให้คำปรึกษาผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว สำนักงานศาลยุติธรรมจึงเล็งเห็นว่ากรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานที่มีเครือข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ ที่สามารถให้การส่งเสริมสนับสนุนในการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานศาลยุติธรรมให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานประสานความร่วมมือระหว่างศาลยุติธรรมกับกรมการปกครองดำเนินการเป็นไปด้วยดี จึงได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำหนดผู้ใหญ่บ้าน) ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

มีนาคม ๒๕๖๑

สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพย์สินคดี

สารบัญ

	หน้า
1. บทบาทของฝ่ายปกครอง (กำนันผู้ใหญ่บ้าน) ในการสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม	1
2. การให้ข้อมูลของผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งเป็นลูกบ้านต่อศาล	2
3. การแจ้งคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว	2
4. การปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านตามคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว	2
5. การยื่นคำร้องขอรับเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน	3
6. การรายงานผลการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อนายอำเภอ	4
ภาคผนวก	
- บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนันผู้ใหญ่บ้าน) ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม ระหว่าง สำนักงานศาลยุติธรรม กับ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	5
- พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560	9
- ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. 2561	13
- แนวปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับ ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. 2561	19

**แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการประสานงาน
ระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนันผู้ใหญ่บ้าน)
ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม**

สืบเนื่องจากศาลยุติธรรมมีโครงการปฏิรูประบบการปล่อยชั่วคราวในคดีอาญาจากปกติที่มักต้องใช้เงินหรือทรัพย์สินมาวางประกัน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนจนกับคนมีฐานะ และไม่มีความแม่นยำเป็นที่น่าเชื่อถือว่าเมื่อปล่อยไปแล้วผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนีหรือก่ออันตรายต่อสังคมหรือไม่ โดยเปลี่ยนเป็นการปล่อยชั่วคราวที่ไม่ต้องใช้เงินหรือทรัพย์สินเป็นประกัน แต่ให้องค์ข้อมูลและการประเมินความเสี่ยงตามหลักวิชาการแทน ซึ่งระบบใหม่นี้ศาลจะรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากผู้ต้องหาหรือจำเลย ตรวจสอบยืนยันข้อมูลจากฐานข้อมูลและบุคคลอ้างอิงที่เชื่อถือได้ จากนั้นจึงทำการคำนวณคะแนนความเสี่ยงด้วยวิธีการที่มีงานวิจัยทางสถิติและพฤติกรรมศาสตร์รองรับ นอกจากนี้ ยังมีการวางมาตรการกำกับดูแลหลังปล่อยชั่วคราวรองรับ ซึ่งจะมีความเข้มงวดแตกต่างกันไปตามระดับความเสี่ยง เพื่อเป็นการรับประกันการมาศาลและการไม่ผิดเงื่อนไขของศาล ประกอบกับพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 กำหนดให้ศาลแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ที่ศาลกำหนด ได้แก่ เป็นผู้สอดส่องดูแล รับรายงานตัว หรือให้คำปรึกษาผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ดังนั้น สำนักงานศาลยุติธรรมร่วมกับกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยจึงได้ทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนันผู้ใหญ่บ้าน) ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรมระหว่าง สำนักงานศาลยุติธรรม กับ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 ซึ่งเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง (กำนันผู้ใหญ่บ้าน) เป็นผู้ที่มิบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรมให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยในฐานะประชาชนของสังคมได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมากยิ่งขึ้น

1. บทบาทของฝ่ายปกครอง (กำนันผู้ใหญ่บ้าน) ในการสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

- 1.1 การช่วยยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ขอปล่อยชั่วคราวในโครงการประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม
- 1.2 การช่วยกำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวตามโครงการประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม
- 1.3 การช่วยเป็นผู้รับรายงานตัวตามกำหนดนัดของศาล (กรณีผู้ต้องหา/จำเลยมีบ้านอยู่ไกลที่ทำการศาลมากและยากจนเกินกว่าจะเสียค่าพาหนะมาศาลได้)

2. การให้ข้อมูลของผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งเป็นลูกบ้านต่อศาล

เมื่อศาลจะพิจารณาคำร้องขอปล่อยชั่วคราวของผู้ต้องหาหรือจำเลย เจ้าหน้าที่ของศาลจะโทรศัพท์สอบถามกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งเป็นลูกบ้าน โดยสอบถามข้อเท็จจริงซึ่งมีใช้ความคิดเห็นส่วนตัว ทั้งนี้ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านอาจต้องรายงานการให้ข้อมูลดังกล่าวต่อนายอำเภอ ตามรายละเอียดและวิธีการที่กรมการปกครองกำหนดไว้

ข้อมูลที่กำนันผู้ใหญ่บ้านให้แก่ศาลจะถูกรักษาไว้เป็นความลับ และจะนำมาใช้เพื่อการประเมินความเสี่ยงในการปล่อยชั่วคราวเท่านั้น โดยมีเฉพาะตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยและศาล ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้นที่จะเข้าถึงข้อมูลนี้ได้

3. การแจ้งคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยขอปล่อยชั่วคราวและศาลมีคำสั่งอนุญาต ซึ่งศาลเห็นว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยควรได้รับการกำกับดูแล ศาลจะมีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้ทันที โดยไม่ต้องสอบถามความสมัครใจ ทั้งนี้ เป็นไปตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนันผู้ใหญ่บ้าน) ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรมระหว่าง สำนักงานศาลยุติธรรมกับกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย โดยศาลยุติธรรมจะโทรศัพท์แจ้งหรืออาจจะใช้ช่องทางการสื่อสารอื่นๆ เช่น กลุ่มไลน์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง (กำนันผู้ใหญ่บ้าน) ที่ได้รับการแต่งตั้งได้รับทราบข้อมูลในเบื้องต้นและถือว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวแล้ว จากนั้นศาลยุติธรรมจะมีหนังสือแจ้งคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวภายหลังตามแบบพิมพ์ศาล “คำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว”

4. การปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านตามคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

ในคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ศาลจะเป็นผู้กำหนดให้กำนันผู้ใหญ่บ้านทำภารกิจในการสอดส่อง หรือรับรายงานตัว หรือทำทั้งสองภารกิจ หากเป็นเพียงการสอดส่องดูแลพฤติกรรมของผู้ถูกปล่อยชั่วคราว กำนันผู้ใหญ่บ้านก็ทำหน้าที่เพียง ติดตาม ดูแลพฤติกรรมของลูกบ้านว่าให้เป็นไปตามเงื่อนไขของศาล เช่น ศาลสั่งห้ามผู้ถูกปล่อยชั่วคราวไปยุ่งเกี่ยวหรือมีวสุมกับผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือ ไม่ให้ออกนอกบ้านในเวลากลางคืน เป็นต้น ถ้าพบว่ามีพฤติกรรมที่เสี่ยงจะผิดเงื่อนไขของศาล กำนันผู้ใหญ่บ้านสามารถเข้าไปตักเตือนลูกบ้านได้ หากถ้าเห็นว่ามีกรณีผิดเงื่อนไขก็ให้แจ้งเรื่องการผิดเงื่อนไขกลับมายังศาลโดยด่วน สามารถติดต่อกลับมายังเจ้าหน้าที่ศาลผู้รับผิดชอบทางโทรศัพท์ หรือตามช่องทางสื่อสารที่ตกลงกันไว้ จากนั้นเจ้าหน้าที่ศาลจะจัดทำรายงานเพื่อเสนอให้ศาลทราบต่อไป

หากศาลกำหนดให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับรายงานงานตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ซึ่งศาลจะตั้งให้ในกรณีผู้ถูกปล่อยชั่วคราวอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากศาลมาก เช่น อยู่ไกลเกิน 100

กิโลเมตร หรือเป็นพื้นที่ทุรกันดาร ขึ้นเขาลงเขา การเดินทางยากลำบาก และไม่มีความสะดวกในการเดินทางมาศาลได้ ก็ให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับรายงานตัว ณ สถานที่ทำการของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในวันเวลาที่ศาลกำหนดให้มารายงานตัว โดยให้บันทึกข้อมูลลงในแบบพิมพ์ศาล “การรับรายงานตัว ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว” ประกอบด้วย หน้าแรกจะเป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้รับรายงานตัว คือ ข้อมูลของกำนันผู้ใหญ่บ้านเอง และเป็นข้อมูลของผู้ต้องหาหรือจำเลย ส่วนหน้าที่สองจะเป็นตาราง กำหนดการรับรายงานตัว ประกอบด้วย ครั้งที่เท่าไร ประจำวันเดือนปีที่เท่าไร เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยมารายงานตัวแล้วให้ลงลายมือชื่อ ในช่อง “ลายมือชื่อผู้รายงานตัว (ผู้ต้องหา/จำเลย)” และให้กำนันผู้ใหญ่บ้านผู้รับรายงานตัว ลงลายมือชื่อในช่อง “ลายมือชื่อผู้รับรายงานตัว” พร้อมทั้งให้กำนันผู้ใหญ่บ้านถ่ายรูปผู้ถูกปล่อยชั่วคราว คู่กับใบลงชื่อรายงานตัว เพื่อเป็นการยืนยันว่าได้มีการรับรายงานตัวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ถ้าหากเป็นไปได้ให้อาหนังสื่อพิมพ์กรอบวันนั้น มาถ่ายรูปคู่กับผู้ต้องหาหรือจำเลย และผู้รับรายงานตัว เพื่อเป็นการยืนยันว่าได้มีการรับรายงานตัวกันจริง ไม่ได้มีการถ่ายภาพไว้ล่วงหน้า แล้วรายงานต่อศาลทางช่องทางสื่อสารที่ตกลงไว้ เช่น โทรสาร หรือโซเชียลมีเดีย เช่น แอปพลิเคชันไลน์ ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มารายงานตัวตาม วัน เวลา ที่กำหนดไว้ และไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้องใดๆ แก่ทางกำนันผู้ใหญ่บ้านถึงเหตุขัดข้อง ให้กำนันผู้ใหญ่บ้านรีบติดต่อกลับมายังเจ้าหน้าที่ศาลผู้รับผิดชอบทางโทรศัพท์ หรือตามช่องทางสื่อสารที่ตกลงกันไว้โดยด่วน จากนั้นเจ้าหน้าที่ศาลจะจัดทำรายงานเพื่อเสนอให้ศาลทราบต่อไป

5. การยื่นคำร้องขอรับเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

กำนันผู้ใหญ่บ้านเมื่อปฏิบัติภารกิจเสร็จเรียบร้อยตามที่ศาลกำหนดไว้แล้ว ให้กำนันผู้ใหญ่บ้านกรอกข้อมูลรายละเอียดตามแบบพิมพ์ศาล “คำร้อง” เพื่อขอรับเงินค่าตอบแทนตามพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 มาตรา 5 วรรคหนึ่ง โดยให้มายื่นคำร้องต่อศาลภายใน 30 วัน นับตั้งแต่ปฏิบัติหน้าที่จนเสร็จสิ้น ในกรณีกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับรายงานตัวในชั้นฝากขังปฏิบัติหน้าที่จนเสร็จสิ้นในชั้นนี้ หมายความว่า เป็นการปล่อยชั่วคราวในชั้นสอบสวน และพนักงานอัยการส่งฟ้องตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาลแล้ว ถ้าหากเป็นการปล่อยชั่วคราวในชั้นพิจารณาปฏิบัติหน้าที่จนเสร็จสิ้นในชั้นนี้ หมายความว่า เมื่อศาลชั้นต้นรับฟ้องจนกระทั่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว ในกรณีที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอดส่องปฏิบัติหน้าที่จนเสร็จสิ้น หมายถึง ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวไม่ประพฤติตนผิดเงื่อนไขตามที่ศาลสั่ง

หากผู้ถูกปล่อยชั่วคราวไม่มารายงานตัวต่อกำนันผู้ใหญ่บ้าน หรือทำผิดเงื่อนไขในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้สอดส่อง ซึ่งทำให้ภารกิจไม่เสร็จสิ้น กำนันผู้ใหญ่บ้านสามารถขอรับเงินค่าตอบแทน ได้ภายในกำหนดระยะเวลา 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวผิดเงื่อนไขของศาล หรือวันที่ไม่มารายงานตัว

สำหรับค่าตอบแทนที่ศาลจ่ายให้แก่ผู้รับรายงานตัวต่อผู้ถูกปล่อยชั่วคราว 1 คน กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 2,000 บาท แต่ไม่เกิน 5,000 บาท แต่หากทำหน้าที่เป็นผู้สอดส่องอย่างเดียว หรือปฏิบัติทั้งสองภารกิจ จะได้รับค่าตอบแทนไม่น้อยกว่า 2,000 บาท แต่ไม่เกิน 10,000 บาท

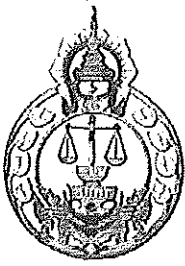
ทั้งนี้ จำนวนเงินค่าตอบแทนขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลในการพิจารณาสั่งจ่าย

6. การรายงานผลการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อนายอำเภอ

ให้กำนันผู้ใหญ่บ้านรวบรวมข้อมูลการให้ความร่วมมือต่อศาลทั้งด้านการให้ข้อมูลลูกบ้าน การสอดส่องกำกับดูแลให้ลูกบ้านที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวทำตามเงื่อนไขของศาล และ การรับรายงานตัวแทนศาล การให้ข้อมูลแก่ศาลเมื่อมีการสอบถามข้อมูลของผู้ต้องหาหรือจำเลย และเสนอเป็นรายงานต่อนายอำเภอตามกำหนดและระยะเวลาที่ฝ่ายปกครองเห็นสมควร

ภาคผนวก

บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ
เพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน)
ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยง
และการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม
ระหว่าง
สำนักงานศาลยุติธรรม
กับ
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

สืบเนื่องจากศาลยุติธรรมมีโครงการปฏิรูประบบการปล่อยชั่วคราวในคดีอาญาจากปกติที่มักต้องใช้เวลาหรือทรัพย์สินมาวางประกัน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนจนกับคนมีฐานะ และไม่มี ความแม่นยำเป็นที่น่าเชื่อถือว่าเมื่อปล่อยไปแล้วผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนีหรือก่ออันตรายต่อสังคม หรือไม่ โดยเปลี่ยนเป็นการปล่อยชั่วคราวที่ไม่ต้องใช้เวลาหรือทรัพย์สินเป็นประกัน แต่ให้อิงข้อมูลและ การประเมินความเสี่ยงตามหลักวิชาการแทน ซึ่งระบบใหม่นี้ศาลจะรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจาก ผู้ต้องหาหรือจำเลย ตรวจสอบยืนยันข้อมูลจากฐานข้อมูลและบุคคลอ้างอิงที่เชื่อถือได้ จากนั้นจึงทำการ คำนวณคะแนนความเสี่ยงด้วยวิธีการที่มีงานวิจัยทางสถิติและพฤติกรรมศาสตร์รองรับ นอกจากนี้ ยังมี การวางมาตรการกำกับดูแลหลังปล่อยชั่วคราวรองรับ ซึ่งจะมีความเข้มงวดแตกต่างกันไปตามระดับ ความเสี่ยง เพื่อเป็นการรับประกันการมาศาลและการไม่ผิดเงื่อนไขของศาล ประกอบกับพระราชบัญญัติ มาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ศาล แต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ที่ศาลกำหนด ได้แก่ เป็นผู้สอดส่อง ดูแล รับรายงานตัว หรือให้คำปรึกษาผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือก่ออันตรายหรือ ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

ในการนี้ข้อมูลส่วนตัวบางประการของผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นข้อมูลที่ไม่อาจตรวจสอบได้ ไม่ว่าจากหน่วยข้อมูลใด เพราะเป็นข้อมูลที่ลำพังผู้ใกล้ชิดหรือคนรู้จักจะทราบเท่านั้น และมาตรการ กำกับดูแลที่วางไว้ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในท้องถิ่นที่ผู้ต้องหาหรือ จำเลยมีภูมิลำเนาหรืออยู่อาศัยจริงโดยเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งอยู่ใกล้ชิดและน่าจะทราบความ เป็นไปกับพฤติกรรมของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นลูกบ้านดี ทั้งยังเป็นคนกลางที่น่าเชื่อถือ จึงมีบทบาท

สำคัญยิ่งในการเสริมให้ระบบสมบูรณ์ขึ้น โดยการช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยเพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยง และการช่วยสอดส่องกำกับดูแลพฤติกรรมของผู้ต้องหาหรือจำเลยให้เป็นไปตามเงื่อนไขของศาล ตลอดจนในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีภูมิฐานะทางไกลที่ทำการศาลมาก และมีฐานะยากจนไม่มีเงินพอเสียค่าพาหนะเดินทางมาศาลเพื่อมารายงานตัวบ่อยๆ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนนายอำเภอเองอาจช่วยเป็นผู้รับรายงานตัวแทนศาลได้

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรมดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ผู้ต้องหาหรือจำเลยในฐานะประชาชนของสังคมได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมากยิ่งขึ้น สำนักงานศาลยุติธรรมร่วมกับกรมการปกครองจึงจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน) ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม มีรายละเอียด ดังนี้

๑. บทบาทของฝ่ายปกครอง (กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน) ในการสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

๑.๑ การช่วยยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ขอปล่อยชั่วคราวในโครงการประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

๑.๒ การช่วยกำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวตามโครงการประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

๑.๓ การช่วยเป็นผู้รับรายงานตัวตามกำหนดนัดของศาล (กรณีผู้ต้องหา/จำเลยมีบ้านอยู่ไกลที่ทำการศาลมากและยากจนเกินกว่าจะเสียค่าพาหนะมาศาลได้)

๒. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๒.๑ ชั้นเตรียมการ

(ก) ศาลทดลองจัดประชุมร่วมกับฝ่ายปกครองและกำหนด ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำนาจศาล เพื่อทำความเข้าใจถึงหน้าที่ความรับผิดชอบและความสำคัญของกำหนด ผู้ใหญ่บ้านในโครงการนี้

(ข) ฝ่ายปกครองแจ้งรายชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของกำหนด ผู้ใหญ่บ้านทุกคนในเขตอำนาจศาลแก่ศาลทดลอง

๒.๒ การช่วยยืนยันข้อมูล

เมื่อเจ้าหน้าที่ศาลโทรศัพท์สอบถามกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นลูกบ้าน ให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านให้ข้อมูลซึ่งเป็นข้อเท็จจริง มิใช่ความเห็นแก่เจ้าหน้าที่ศาล

๒.๓ การช่วยกำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

เมื่อศาลมีคำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวผู้ที่เป็นลูกบ้าน เจ้าหน้าที่ศาลจะแจ้งคำสั่งศาลพร้อมเงื่อนไขที่ให้ลูกบ้านปฏิบัติไปยังกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านทางโทรศัพท์ เพื่อให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านช่วยสอดส่องดูแลลูกบ้านให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาล และหากเห็นว่าลูกบ้านมีพฤติกรรมที่น่าจะหลบหนีหรือผิดเงื่อนไขของศาล ให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านแจ้งเจ้าหน้าที่ศาล ทั้งนี้ศาลอาจกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านโดยตรง และศาลจะมีหนังสือแจ้งคำสั่งศาลที่ให้ปล่อยชั่วคราวลูกบ้านไปยังกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านอีกครั้ง ตลอดจนมีหนังสือแจ้งคำสั่งปล่อยชั่วคราวและแจ้งว่าศาลได้ประสานขอความร่วมมือจากกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านท่านใดในการช่วยสอดส่องดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นลูกบ้านรายนั้นๆ

๒.๔ การช่วยเป็นผู้รับรายงานตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยอยู่ห่างไกลและยากจนเกินกว่าจะมารายงานตัวที่ศาล ศาลอาจกำหนดให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นไปรายงานตัวต่อนายอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านตามระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรแทนการมารายงานตัวที่ศาล ในการนี้ศาลแต่ละห้องที่อาจกำหนดวิธีการที่นายอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านจะทำหลักฐานการรับรายงานตัวตามรูปแบบที่ศาลนั้นเห็นสมควร เช่น ทำบันทึกให้ลงนามเป็นหลักฐานและส่งโทรสารมายังศาล การถ่ายรูปโดยโทรศัพท์มือถือและส่งภาพมายังศาลโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ในกรณีเช่นนี้ ศาลทดลองฟังสอบถามความพร้อมของกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านที่จะรับรายงานตัวก่อนมีคำสั่งทุกครั้ง

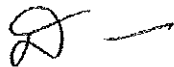
เมื่อศาลมีคำสั่งให้รายงานตัวผ่านทางนายอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านแล้ว เจ้าหน้าที่ศาลจะแจ้งคำสั่งทางโทรศัพท์แก่นายอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านก่อน แล้วจึงจะมีคำสั่งอย่างเป็นทางการไปถึงนายอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี ตามไปในภายหลัง ทั้งนี้หากศาลกำหนดให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับรายงานตัว ศาลจะมีหนังสือแจ้งให้นายอำเภอทราบเพื่อช่วยกำกับดูแลการปฏิบัติงานของกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านด้วย

๒.๕ การรายงานผลการปฏิบัติงานของกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านต่อนายอำเภอ

ให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านรวบรวมข้อมูลการให้ความร่วมมือต่อศาลทั้งด้านการให้ข้อมูลลูกบ้าน การสอดส่องกำกับดูแลให้ลูกบ้านที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวทำตามเงื่อนไขของศาล และการรับรายงานตัวแทนศาลและเสนอเป็นรายงานต่อนายอำเภอตามกำหนดและระยะเวลาที่ฝ่ายปกครองเห็นสมควร

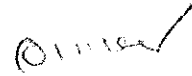
บันทึกข้อตกลงฉบับนี้จัดทำขึ้นสองฉบับโดยมีข้อความที่ถูกต้องและตรงกันทุกประการสำนักงานศาลยุติธรรมและกรมการปกครอง ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงนี้ เพื่อให้การดำเนินงานตามบันทึกนี้บรรลุผลที่ดี ซึ่งจะมีผลนับตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป

บันทึกข้อตกลงนี้ ทำไว้ ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

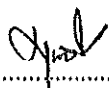

(นายสรารุช เบญจกุล)
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

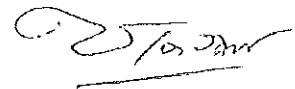
ร้อยตำรวจโท

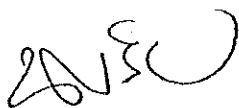
(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)
อธิบดีกรมการปกครอง

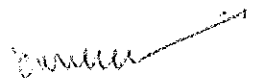
(นายมุขเมธิน กลั่นนุรักษ์)
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำสำนักประธานศาลฎีกา
(พยาน)

(นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์)
รองอธิบดีกรมการปกครอง
(พยาน)

(นางสาวนวนนันทน์ ตั้งตรงจิตต์)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรที่พัฒนศักดิ์
(พยาน)

(นายธรรมบุญ แก้วคำ)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น
(พยาน)

พระราชบัญญัติ

มาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล
พ.ศ. ๒๕๖๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เงินสินบน” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่ผู้แจ้งความนำจับตามพระราชบัญญัตินี้

“เงินรางวัล” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งจากศาลให้เป็นผู้สอดส่องดูแล รับรายงานตัว หรือให้คำปรึกษาผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

“ผู้แจ้งความนำจับ” หมายความว่า บุคคลเดียวหรือหลายคนซึ่งชี้ช่องหรือแจ้งเบาะแสแก่ทางราชการ จนทางราชการสามารถจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนีได้ แต่ต้องมีใช้เจ้าหน้าที่ผู้จับ ผู้ประกัน บุคคลซึ่งเป็นหลักประกัน หรือบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของหลักประกัน ในการขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น

“เจ้าหน้าที่ผู้จับ” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนี และให้หมายความรวมถึงราษฎรผู้จับตามที่เจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายจับขอความช่วยเหลือด้วย

“ก.บ.ศ.” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม

มาตรา ๔ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นตามมาตรา ๑๐๘ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ศาลอาจมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเพื่อให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวก็ได้

บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องมีใช้เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวตามที่ ก.บ.ศ. กำหนด ผู้ประกัน บุคคลซึ่งเป็นหลักประกัน หรือบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของหลักประกัน ในการขอปล่อยชั่วคราว

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.บ.ศ. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวตามมาตรา ๔ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย เว้นแต่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้หลบหนีหรือไปก่อภัยอันตรายหรือความเสียหายขึ้น โดยผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมิได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี

ในกรณีที่ความปรากฏแก่ศาลว่า ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลเป็นผู้ยากไร้และไม่มีค่าพาหนะสำหรับการเดินทางไปศาลหรือเพื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายค่าพาหนะแก่ผู้นั้นได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบ ก.บ.ศ. โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖ การขอรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ให้ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่หรือวันที่ได้รับแจ้งจากศาล และให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าวตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงลักษณะของภารกิจและระยะเวลาที่ต้องดำเนินการประกอบด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบ ก.บ.ศ. โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗ เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนี และได้ส่งตัวต่อศาลแล้ว ให้ผู้แจ้งความนำจับมีสิทธิได้รับเงินสินบน และเจ้าหน้าที่ผู้จับมีสิทธิได้รับเงินรางวัล

มาตรา ๘ การขอรับเงินสินบนหรือเงินรางวัลตามมาตรา ๗ ให้ผู้แจ้งความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล โดยผู้ร้องต้องแสดงพยานหลักฐานที่น่าเชื่อว่าตนเองเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าว และหากศาลพิจารณาเห็นว่าคำร้องนั้นฟังได้ ให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับหรือเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความยากง่ายในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น เป็นสำคัญ

ถ้ามีผู้แจ้งความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับหลายราย ให้ศาลสั่งแบ่งจ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัลแก่ผู้มีสิทธิได้รับเท่ากันทุกราย

ผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินในลักษณะอย่างเดียวกันตามกฎหมายอื่นแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินสินบนหรือเงินรางวัลตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

หลักเกณฑ์และอัตราในการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลตามมาตรา ๗ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.บ.ศ. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำสั่งของศาลตามมาตรา ๗ ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๙ การเบิกจ่ายค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย ค่าพาหนะ เงินสินบน และเงินรางวัลแก่ผู้มีสิทธิได้รับตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เบิกจ่ายจากเงินค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญา ก่อนนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

วิธีการเบิกจ่ายและรับเงินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.บ.ศ. กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มีผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลหลบหนีไปทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลต้องล่าช้า ส่งผลกระทบต่อนโยบายในการป้องกันอาชญากรรม สาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือการไม่มีเจ้าพนักงานกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ศาลกำหนดเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ เมื่อเกิดการหลบหนีก็ไม่มีเจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยเหล่านั้นกลับมาดำเนินคดี ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมควรกำหนดมาตรการกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวและการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนี รวมทั้งการนำเงินค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญามาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในมาตรการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

ข้อ ๔ ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ไม่ใช่บุคคลตามข้อ ๕ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ที่รู้จักผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเป็นอย่างดีและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ความเคารพเชื่อฟัง หรือเป็นผู้ได้รับความไว้วางใจจากชุมชนที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีที่อยู่อาศัยให้ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และ

(๒) เป็นผู้สมัครใจ มีความพร้อมและเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ศาลมอบหมาย

ข้อ ๕ ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาเพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา หรือผ่านการอบรม การให้คำปรึกษาทางจิตสังคมตามหลักสูตรที่สำนักงานศาลยุติธรรมจัดหรือรับรอง และ

(๒) เป็นผู้สมัครใจ มีความพร้อมและเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ศาลมอบหมาย การให้คำปรึกษาทางจิตสังคม หมายความว่า การให้คำปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษาให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อป้องกันการหลบหนี การกระทำความผิด หรือก่อเหตุร้าย

ข้อ ๖ บุคคลต่อไปนี้ต้องห้ามเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

(๑) เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวตามที่คณะกรรมการบริหาร ศาลยุติธรรมกำหนด

(๒) ผู้ประกัน บุคคลซึ่งเป็นหลักประกัน หรือบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของหลักประกันในการขอ ปล่อยชั่วคราว

(๓) บุคคลที่ประกอบอาชีพหรือหารายได้จากงานที่มีลักษณะเป็นปฏิปักษ์หรืออาจมีผลประโยชน์ กับการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ศาลมอบหมาย

ข้อ ๗ ศาลมีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้ในกรณีที่ศาลอนุญาต ให้ปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกัน หรือมีประกันแต่ไม่มีหลักประกัน และผู้ต้องหาหรือจำเลย ที่ได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว มีลักษณะต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีญาติหรือเพื่อนสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดอื่นใดที่อาจช่วยดูแลผู้ต้องหา หรือจำเลยให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาลหลังได้รับการปล่อยชั่วคราว หรือ

(๒) ผู้ต้องหาหรือจำเลย ตลอดจนญาติ เพื่อนสนิท หรือบุคคลใกล้ชิดของผู้ต้องหาหรือจำเลย ไม่มีช่องทางสื่อสารเพื่อให้เจ้าพนักงานศาลซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวติดต่อได้ภายหลัง มีการปล่อยชั่วคราว หรือ

(๓) ผู้ต้องหาหรือจำเลยอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือทุรกันดาร หรือต้องเดินทางไปประกอบอาชีพ ต่างท้องที่อยู่บ่อยครั้ง และมีเหตุน่าเชื่อว่าเจ้าพนักงานศาลซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว อาจประสบความยากลำบากเกินสมควรในการติดต่อหรือกำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือ

(๔) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษาการติดยาเสพติด การเจ็บป่วยทางจิต หรือควรได้รับคำปรึกษาทางจิตสังคม

การแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวในกรณีตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓) ไปพร้อมกับการสั่งให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวต้องติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทาง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ วรรคสาม พึงทำได้ต่อเมื่อมีเหตุน่าเชื่อ อย่างยิ่งว่า ลำพังการแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว หรือการสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อย่างใดอย่างหนึ่งนั้นไม่เพียงพอในการกำกับดูแลให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาล

ผู้กำกับดูแลและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ศาลแต่งตั้งอาจมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสม ภายใต้ลักษณะตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๘ ศาลอาจสั่งให้ผู้กำกับดูแลและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ต่อไปนี้อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกันก็ได้

- (๑) หน้าที่ในการสอดส่องดูแล
- (๒) หน้าที่รับรายงานตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราว
- (๓) หน้าที่ให้คำปรึกษา

ข้อ ๙ ผู้กำกับดูแลและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลต้องคอยกำชับหรือตักเตือนให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาลอย่างเคร่งครัด และคอยสอดส่องพฤติกรรมของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวว่าปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาลหรือไม่ หากพบพฤติกรรมอันควรสงสัยว่าเป็นการผิดเงื่อนไข ต้องรายงานศาลโดยเร็ว

ผู้กำกับดูแลและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ในการรับรายงานตัวต้องเป็นผู้รับรายงานตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราวตามกำหนดนัดแทนศาล หากผู้ถูกปล่อยชั่วคราวไม่มารายงานตัว ต้องรายงานศาลโดยเร็ว

ผู้กำกับดูแลและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษาต้องให้คำปรึกษาเป็นรายครั้ง หากพบว่าการให้คำปรึกษาครั้งใดไม่มีความก้าวหน้า หรือผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีแนวโน้มที่จะหลบหนี กระทำคามผิดหรือก่อเหตุร้าย ต้องรายงานศาลโดยเร็ว

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกามีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวและมีคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลและผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ให้ศาลชั้นต้นกำหนดตัวผู้กำกับดูแลและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวแล้ว ดำเนินการต่อไป

หมวด ๒

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลและผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

ข้อ ๑๑ ผู้กำกับดูแลและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ปฏิบัติหน้าที่จนเสร็จสิ้น หรือที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณีแม้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหลบหนีหรือไปก่อภัยอันตรายหรือความเสียหายขึ้น มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบนี้

ในกรณีผู้กำกับดูแลและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้มีสิทธิรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาเป็นรายครั้ง

ข้อ ๑๒ การกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้กำกับดูแลและผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้กำกับดูแลและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ในการรับรายงานตัว ให้กำหนดค่าตอบแทนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

(๒) ในกรณีที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแล ไม่ว่าจะ มีหน้าที่รับรายงานตัวด้วยหรือไม่ ให้กำหนดค่าตอบแทนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

(๓) ในกรณีที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ให้กำหนดค่าตอบแทนเป็นรายครั้งที่ให้คำปรึกษาครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท รวมแล้วไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท

การกำหนดค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้คำนึงถึงลักษณะและความยากง่ายของภารกิจ ตลอดจนระยะเวลาที่ต้องดำเนินการประกอบด้วย

ในกรณีที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง เกินกว่าหนึ่งหน้าที่ ให้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนในอัตราที่สูงกว่าเพียงอัตราเดียว

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่การปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีพฤติการณ์พิเศษซึ่งก่อให้เกิดความจำเป็นอย่างอื่นที่ต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดอันมีค่าใช้จ่าย ให้ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวยื่นคำร้องขออนุญาตดำเนินการดังกล่าวต่อศาลชั้นต้นที่ออกหมายปล่อยในโอกาสแรกที่สามารถทำได้ หากศาลมีคำสั่งอนุญาต ให้กำหนดค่าใช้จ่ายที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวขอรับได้ตามที่จำเป็นและสมควร

ข้อ ๑๔ ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีสิทธิขอรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ เมื่อปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้น หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เนื่องจากศาลยกเลิกคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว

ในการขอรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย ให้ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่หรือวันที่รับแจ้งจากศาลและให้ศาลชั้นต้นเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติในการจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย

หมวด ๓

ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้

ข้อ ๑๕ ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล หากเป็นผู้ยากไร้และไม่มีค่าพาหนะสำหรับการเดินทางไปศาลหรือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด มีสิทธิขอรับค่าพาหนะตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบนี้

ข้อ ๑๖ ศาลมีอำนาจกำหนดค่าพาหนะให้แก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำนาจศาล หรือในเขตจังหวัดเดียวกับสถานที่ที่ศาลกำหนดให้ไปปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว ให้กำหนดค่าพาหนะไม่เกินครั้งละ ๓๐๐ บาท

(๒) ในกรณีที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีที่พักอาศัยนอกเขตอำนาจศาล หรือคนละจังหวัดกับสถานที่ที่ศาลกำหนดให้ไปปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว ให้กำหนดค่าพาหนะไม่เกินครั้งละ ๕๐๐ บาท

ในการกำหนดค่าพาหนะ หากศาลเห็นว่ามิเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง ศาลมีอำนาจกำหนดค่าพาหนะ สูงกว่าอัตราที่กำหนดในวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๑๗ ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีสิทธิขอรับค่าพาหนะทันทีที่ต้องเดินทางไปศาลหรือไปสถานที่ที่ศาลกำหนดให้ไปปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว โดยยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ออกหมายปล่อย หรือศาลที่เดินทางไปถึง แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาสามสิบวันนับแต่การปล่อยชั่วคราวสิ้นสุด

หมวด ๔

เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับและเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับ
ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี

ข้อ ๑๘ ให้ผู้แจ้งความนำจับและเจ้าหน้าที่ผู้จับมีสิทธิรับเงินสินบนและเงินรางวัล แล้วแต่กรณี เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนี และได้ส่งตัวต่อศาลแล้ว

ข้อ ๑๙ ในการขอรับเงินสินบนหรือเงินรางวัลตามข้อ ๑๘ ให้ผู้แจ้งความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล โดยผู้ร้องต้องแสดงพยานหลักฐานที่น่าเชื่อว่าตนเองเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าว และหากศาลพิจารณาเห็นว่าคำร้องนั้นฟังได้ ให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับหรือเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบนี้

ข้อ ๒๐ ให้กำหนดเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับในอัตราไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๒๑ ให้กำหนดเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับในอัตราไม่เกินร้อยละห้าสิบของวงเงินประกันตัวตามที่ศาลกำหนดหรือตามบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยแล้วแต่กรณี แต่ต้องไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลมิได้กำหนดวงเงินประกันตัวไว้ และบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยมิได้กำหนดวงเงินประกันตัวสำหรับข้อหาของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไว้ ให้กำหนดเงินรางวัลไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๒๒ ในการกำหนดเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับหรือเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ ให้กำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความยากง่ายในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นเป็นสำคัญ

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่มีผู้แจ้งความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับหลายราย ให้สั่งแบ่งจ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัลแก่ผู้มีสิทธิได้รับเท่ากันทุกราย

ข้อ ๒๔ ผู้ขอรับหรือได้รับเงินสินบน เงินรางวัลหรือเงินอื่นในลักษณะเดียวกันตามกฎหมายอื่นแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินสินบนหรือเงินรางวัลตามระเบียบนี้ เว้นแต่ศาลเห็นว่าการติดตามจับกุมผู้ต้องหา หรือจำเลยนั้นมีความยากเป็นพิเศษ และสมควรให้เงินสินบนหรือเงินรางวัลเพิ่มเติมจากเงิน ในลักษณะเดียวกันที่ได้รับตามกฎหมายอื่น

หมวด ๕

วิธีการเบิกจ่ายค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย ค่าพาหนะ เงินสินบน และเงินรางวัล

ข้อ ๒๕ วิธีการเบิกจ่าย หลักฐานและเอกสารการเบิกจ่ายค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย ค่าพาหนะ เงินสินบน และเงินรางวัล ให้ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมเกี่ยวกับการเงิน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ชีพ จุลมนต์

ประธานศาลฎีกา

ประธานกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

บ้านพิบูลย์
ที่ ศย ๐๑๖/ว ปก (ป)

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบน แก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ข้อพิจารณาระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว
  ๒. แบบพิมพ์สำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง คำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การรับรายงานตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราว รายงานเจ้าหน้าที่ และคำร้องเกี่ยวกับการขอรับเงิน ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว
  ๓. แผ่นพับประชาสัมพันธ์

ตามที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมได้ออกระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. ๒๕๖๑ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๗ ก วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงได้จัดทำ

๑. ข้อพิจารณาระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวฯ
๒. แบบพิมพ์สำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง คำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การรับรายงานตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราว รายงานเจ้าหน้าที่ และคำร้องเกี่ยวกับการขอรับเงินของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

๓. แผ่นพับ ...

๓. แผ่นพับประชาสัมพันธ์

เสร็จเรียบร้อยแล้ว ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารดังกล่าวได้ทางเว็บไซต์
สำนักงานศาลยุติธรรม www.coj.go.th และสำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม www.jla.coj.go.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ผู้พิพากษาและข้าราชการศาลยุติธรรม
ในหน่วยงานของท่านทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสรรฐ บุญจกุล)
ผู้อำนวยการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

ส่วนพัฒนานกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

ข้อพิจารณา

ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยคุณสมบัติ

ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี

พ.ศ. ๒๕๖๑

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๗ ก วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑)

(สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม)

ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๙๘ ก เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐

กฎหมายนี้มีมาตรการในการเพิ่มประสิทธิภาพของการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยรวม ๔ มาตรการกล่าวคือ (๑) ศาลมีอำนาจแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเป็นผู้สอดส่องดูแลรับรายงานตัว หรือให้คำปรึกษาผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว คอยกำชับหรือตักเตือนให้ผู้ถูกปล่อยตัวปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาลอย่างเคร่งครัด ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งนี้เป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยตัวชั่วคราว มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย หากผู้ถูกปล่อยตัวชั่วคราวไม่ได้หลบหนีไป (๒) ศาลอาจจัดให้มีผู้ให้คำปรึกษาที่มีเงื่อนไขทางพฤติกรรมหรือจิตใจสมควรได้รับการดูแล ซึ่งผลของการปรึกษาแนะนำนี้จะทำให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวไม่หลบหนีหรือก่อเหตุร้ายด้วย (๓) มาตรการช่วยเหลือผู้ต้องหาในกรณีที่ผู้ถูกปล่อยตัวชั่วคราวซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลเป็นผู้ยากไร้และไม่มีค่าพาหนะสำหรับการเดินทางไปศาลหรือเพื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ศาลมีอำนาจส่งจ่ายค่ายานพาหนะแก่ผู้นั้นตามความจำเป็น และ (๔) มีเงินสินบนสำหรับผู้แจ้งเบาะแสให้ติดตามผู้หลบหนีและเงินรางวัลสำหรับเจ้าพนักงานที่จับตัวผู้ได้รับการปล่อยชั่วคราวที่หลบหนีมาได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ดังต่อไปนี้

สาระสำคัญ

ข้อ ๓ ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรักษาการตามระเบียบนี้

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบฯ ข้อ ๓ บัญญัติว่า “ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรักษาการตามระเบียบนี้” ซึ่งการรักษาการนั้น หมายถึงการวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นตามระเบียบด้วย แต่เป็นการวินิจฉัยปัญหาเรื่องวิธีปฏิบัติในทางธุรการ มิได้หมายถึงการวินิจฉัยปัญหาทางคดี การกำหนดให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ ครอบคลุมถึงการวินิจฉัยปัญหาตามระเบียบอยู่แล้ว เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมมีอำนาจออกหนังสือเวียนเพื่อชี้แจงวิธีการหรือแนวปฏิบัติในทางธุรการให้เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบได้

๑. คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

๑.๑ ข้อพิจารณา คุณสมบัติของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

ข้อ ๔ ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมิใช่บุคคลตามข้อ ๕ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้ที่รู้จักผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเป็นอย่างดีและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ความเคารพเชื่อฟัง หรือเป็นผู้ได้รับความไว้วางใจจากชุมชนที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีที่อยู่อาศัยให้ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และ
- (๒) เป็นผู้สมัครใจ มีความพร้อมและเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ศาลมอบหมาย

ข้อพิจารณา

ตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๔ กำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวไว้อย่างชัดเจน กล่าวคือต้องไม่ใช่บุคคลที่เป็นผู้ประกัน บุคคลซึ่งเป็นหลักประกัน หรือเป็นเจ้าของหลักประกัน นอกจากนี้ ศาลยังต้องพิจารณา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม เพิ่มเติมตามระเบียบนี้ ดังนี้

๑. ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวต้องเป็นผู้ที่รู้จักผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเป็นอย่างดีและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ความเคารพเชื่อฟังประการหนึ่ง หรือเป็นผู้ได้รับความไว้วางใจจากชุมชนที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีที่อยู่อาศัยให้ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยอีกประการหนึ่ง ซึ่งประการหลังนี้มีเจตนารมณ์เพื่อให้บุคคลในชุมชน เช่น กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน อาจารย์ สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้ โดยแยกเป็นอีกกรณีหนึ่ง

๒. การแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ศาลควรพิจารณาแต่งตั้งเฉพาะกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีญาติที่มีความพร้อมจะดูแล เพราะหากเป็นญาติหรือเพื่อนสนิทหรือคนในครอบครัวเดียวกันก็ควรจะต้องดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวไม่ให้หลบหนีอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ถ้ามีญาติพี่น้องแต่ไม่มีความพร้อม เช่น อยู่ห่างไกลก็ไม่เป็นการห้ามที่ศาลจะตั้งบุคคลที่เหมาะสมเป็นผู้กำกับดูแล

๓. เป็นผู้สมัครใจ และมีความพร้อมและเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว สำหรับกรณีก้านัน ผู้ใหญ่บ้านนั้น ตาม MOU. ระหว่างศาลกับกรมการปกครองถือได้ว่าก้านัน ผู้ใหญ่บ้านทุกคนสมัครใจ เว้นแต่จะมีเหตุอย่างอื่น

๔. การแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว สามารถแต่งตั้งได้ทุกศาล

ข้อ ๕ ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา หรือผ่านการอบรมการให้คำปรึกษาทางจิตสังคมตามหลักสูตรที่สำนักงานศาลยุติธรรมจัดหรือรับรอง และ

(๒) เป็นผู้สมัครใจ มีความพร้อมและเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ศาลมอบหมาย การให้คำปรึกษาทางจิตสังคม หมายความว่ารวมถึง การให้คำปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษาให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อป้องกันการหลบหนี การกระทำ ความผิดหรือก่อเหตุร้าย

ข้อพิจารณา

โดยปกติกรณีการให้คำปรึกษาเช่นนี้จะใช้กับคลินิกจิตสังคมที่สำนักงานศาลยุติธรรมมีโครงการอยู่ ทั้งนี้ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาไว้ ๒ ประเภท

๑. ผู้มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา หมายถึง กรณีที่ศาลใช้นักจิตวิทยานักสังคมสงเคราะห์ หรือจิตแพทย์ ซึ่งรวมถึงผู้มีอาชีพดังกล่าวที่เกษียณอายุแล้วมาเป็นผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่ต้องผ่านการอบรม เพราะเป็นผู้มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาอยู่แล้ว

๒. ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวผ่านการอบรมการให้คำปรึกษาทางจิตสังคม หน้าที่ให้คำปรึกษาทางจิตสังคม เป็นการนำรูปแบบมาจากคลินิกจิตสังคม ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่จะช่วยลดโอกาสสำหรับผู้กระทำผิด โดยผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ผ่านการให้คำปรึกษาด้านจิตสังคมจะเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และได้รับการพัฒนาพฤติกรรมนิสัย พื้นฟูสภาพจิตใจให้กลับเป็นคนดีในสังคม ที่ผ่านมา สำนักงานศาลยุติธรรมได้ลงนามความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ๙ หน่วยงานพัฒนาหลักสูตรมาตรฐานทางจิตสังคม โดยมีสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นผู้จัดการอบรม ระยะเวลาตามหลักสูตร ๕ วัน โดยใช้วิทยากรที่เป็นบุคลากรจากกรมสุขภาพจิต

กระทรวงสาธารณสุข โดยผู้เข้ารับการอบรมจะต้องผ่านการทดสอบจึงจะได้รับประกาศนียบัตร ซึ่งปัจจุบันทดลองใช้ในศาลอาญาธนบุรี และมีการขยายไปอีก ๕ ศาล ได้แก่ ศาลจังหวัดนนทบุรี ศาลจังหวัดเชียงใหม่ ศาลจังหวัดดลิ่งชัน ศาลจังหวัดปทุมธานี และศาลอาญากรุงเทพใต้ โดยผู้ให้คำปรึกษาทางจิตสังคมดังกล่าวต้องผ่านการอบรมการให้คำปรึกษาทางจิตสังคมตามหลักสูตรที่สำนักงานศาลยุติธรรมจัดหรือรับรอง ซึ่งปัจจุบันสำนักงานศาลยุติธรรมได้รับรองหลักสูตรดังกล่าวแล้ว ดังนั้น ผู้ให้คำปรึกษาทางจิตสังคม ที่ผ่านการอบรม และได้ขึ้นทะเบียนกับศาล ๖ แห่งดังกล่าว สามารถทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางจิตสังคม ตามระเบียบ ข้อ ๕ (๑) ได้ และศาลในสังกัดสำนักศาลยุติธรรมอื่นที่ไม่ได้จัดให้มีโครงการคลินิกการให้คำปรึกษาด้านจิตสังคม ก็สามารถขอใช้บัญชีผู้ผ่านการอบรมและขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้คำปรึกษากับศาล ๖ แห่งดังกล่าวได้ด้วย

ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในคลินิกจิตสังคมหรืออาสาสมัครของแต่ละศาล ถือว่าเป็นผู้สมัครใจ มีความพร้อมและเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ศาลมอบหมาย โดยศาลไม่จำเป็นต้องสอบถาม

๑.๒ ข้อพิจารณา ลักษณะต้องห้ามของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

ข้อ ๖ บุคคลต่อไปนี้อาจห้ามเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

(๑) เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวตามที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด

(๒) ผู้ประกัน บุคคลซึ่งเป็นหลักประกัน หรือบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราว

(๓) บุคคลที่ประกอบอาชีพหรือหารายได้จากงานที่มีลักษณะเป็นปฏิปักษ์หรืออาจมีผลประโยชน์กับการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ศาลมอบหมาย

ข้อพิจารณา

๑. เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว เป็นการกำหนดไว้สำหรับกรณีเจ้าพนักงานตำรวจศาลที่จะไม่ได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตามระเบียบฉบับนี้ ปัจจุบันยังไม่มีตำแหน่งดังกล่าว แต่สำนักงานศาลยุติธรรมอยู่ระหว่างดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. .... จึงเป็นการกำหนดไว้สำหรับตำแหน่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) ต้องออกประกาศกำหนดคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวต่อไป และต้องมีคุณสมบัติตามที่ระเบียบ ก.บ.ศ. กำหนด

๒. กรณีที่จะไม่มีการแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว คือ การปล่อยตัวชั่วคราวโดยมีประกันและมีหลักประกัน เพราะผู้ประกันที่เป็นเจ้าของหลักประกันมีความผูกพันทางทรัพย์สินที่ต้องติดตามผู้ถูกปล่อยตัวชั่วคราว มีหน้าที่ต้องนำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมารายงานตัวต่อศาลเพื่อฟังคำสั่ง หากมีเหตุขัดข้องที่ไม่สามารถมาตามนัดจะต้องติดต่อก่อนวันนัด เพื่อขอเลื่อนนัดพร้อมแจ้งเหตุขัดข้องอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่ศาลจะแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวอีก แต่กรณีที่ศาลมีคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว อันเนื่องมาจากผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีประกันหรือมีประกันแต่ไม่มีหลักประกัน

ผู้ที่ศาลแต่งตั้งนั้น จะต้องมิใช่เจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการดูแลผู้ถูกปล่อยตัวชั่วคราว มิใช่ผู้ประกัน เจ้าของหลักประกัน หรือใช้ตำแหน่งของตัวเองเป็นประกัน

๓. บุคคลที่ประกอบอาชีพหรือหารายได้จากงานที่มีลักษณะเป็นปฏิปักษ์หรืออาจมีผลประโยชน์กับการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ศาลมอบหมายตามข้อ ๖ (๓) มีเจตนาธรรมเนียมที่จะไม่ให้บุคคลซึ่งเป็นนายประกันอาชีพเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

๑.๓ ข้อพิจารณา การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

ข้อ ๗ ศาลมีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้ ในกรณีที่ศาลอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกัน หรือมีประกันแต่ไม่มีหลักประกัน และผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว มีลักษณะต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีญาติหรือเพื่อนสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดอื่นใดที่อาจช่วยดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาลหลังได้รับการปล่อยชั่วคราว หรือ

(๒) ผู้ต้องหาหรือจำเลย ตลอดจนจนญาติ เพื่อนสนิท หรือบุคคลใกล้ชิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีช่องทางสื่อสารเพื่อให้เจ้าพนักงานศาลซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวติดต่อได้ ภายหลัง มีการปล่อยชั่วคราว หรือ

(๓) ผู้ต้องหาหรือจำเลยอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือทุรกันดาร หรือต้องเดินทางไปประกอบอาชีพต่างท้องที่อยู่บ่อยครั้ง และมีเหตุน่าเชื่อว่าเจ้าพนักงานศาลซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวอาจประสบความยากลำบากเกินสมควรในการติดต่อหรือกำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือ

(๔) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษาการติดยาเสพติด การเจ็บป่วยทางจิต หรือควรได้รับคำปรึกษาทางจิตสังคม

การแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวในกรณีตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓) ไปพร้อมกับการสั่งให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวต้องติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ วรรคสาม พึงทำได้ต่อเมื่อมีเหตุน่าเชื่ออย่างยิ่งว่าลำพังการแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว หรือการสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อย่างใดอย่างหนึ่งนั้นไม่เพียงพอในการกำกับดูแลให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาล

ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ศาลแต่งตั้งอาจมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสม ภายใต้ลักษณะตามวรรคหนึ่ง

ข้อพิจารณา

๑. ข้อ ๗ กรณีที่ศาลอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยไม่มีประกัน หรือมีประกันแต่ไม่มีหลักประกัน ศาลมีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้ และผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ตาม (๑) ถึง (๔) ซึ่งเป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจของศาลในการแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

๒. กรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีภูมิตำนั้น หมายถึง ไม่มีภูมิตำที่พร้อมและเหมาะสมในการดูแล
ดังนั้น ถ้ามีภูมิตำแต่ไม่พร้อมหรือไม่เหมาะสม ศาลก็อาจจะตั้งผู้กำกับดูแลให้

๓. ศาลมีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้มีหน้าที่หนึ่งหน้าที่ใด
โดยเฉพาะก็ได้ เช่น ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ติดยาเสพติดอาจได้รับการให้คำปรึกษาทางจิตสังคมเพียงวิธีเดียว
โดยไม่ใช้วิธีต้องสอดส่องดูแลก็ได้ เนื่องจากการให้คำปรึกษาทางจิตสังคมสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติและ
พฤติกรรมผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ติดยาเสพติดไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งก็เพียงพอที่จะทำให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว
ไม่หลบหนี จึงไม่ได้มีเจตนารมณ์ให้ตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเพิ่มขึ้น แต่ต้องการให้เป็นทางเลือกกว่า
จะให้ปฏิบัติหน้าที่โดยใช้วิธีใด ดังนั้น ศาลจึงสามารถตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้หลายคน

๔. กรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ขอปล่อยชั่วคราวร้องขอให้ศาลแต่งตั้งผู้กำกับดูแล
ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวและศาลเห็นว่าเป็นกรณีที่พึงมีผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว กรณีดังกล่าวเป็นดุลพินิจ
ของศาลที่อาจจะไต่สวนเพื่อให้มีข้อมูลพอจะแต่งตั้งบุคคลใดที่มีคุณสมบัติที่จะปฏิบัติหน้าที่ และไม่เข้า
ลักษณะต้องห้ามก็ได้

ข้อ ๘ ศาลอาจสั่งให้ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ต่อไปนี้ เพียงอย่างหนึ่งอย่างใด
หรือหลายอย่างรวมกันก็ได้

- (๑) หน้าที่ในการสอดส่องดูแล
- (๒) หน้าที่รับรายงานตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราว
- (๓) หน้าที่ให้คำปรึกษา

ข้อ ๙ ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลต้องคอยกำชับ
หรือตักเตือนให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาลอย่างเคร่งครัด และคอยสอดส่อง
พฤติกรรมของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวว่าปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาลหรือไม่ หากพบพฤติกรรมอันควรสงสัยว่า
เป็นการผิดเงื่อนไข ต้องรายงานศาลโดยเร็ว

ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ในการรับรายงานตัวต้องเป็นผู้รับรายงานตัว
ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวตามกำหนดนัดหมายศาล หากผู้ถูกปล่อยชั่วคราวไม่มารายงานตัว ต้องรายงานศาล
โดยเร็ว

ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษาต้องให้คำปรึกษาเป็นรายครั้ง
หากพบว่า การให้คำปรึกษาครั้งใดไม่มีความก้าวหน้า หรือผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีแนวโน้มที่จะหลบหนี
กระทำความผิด หรือก่อเหตุร้าย ต้องรายงานศาลโดยเร็ว

ข้อพิจารณา

ศาลอาจสั่งให้ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ตาม (๑) ถึง (๓) เพียงอย่างหนึ่งอย่างใด
หรือหลายอย่างรวมกันก็ได้ ดังนั้น ในทางปฏิบัติหากผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่มากกว่า ๑ หน้าที่
ก็สามารถเบิกค่าตอบแทนได้ในทุกอัตราตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒

หน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว มี ๓ ประการดังนี้

๑. หน้าที่ในการสอดส่องดูแล หน้าที่นี้อาจเป็นภาระมากกว่าหน้าที่รับรายงานตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราว โดยอาจใช้บุคคลที่เป็นอาสาสมัครในชุมชนทำหน้าที่ในการสอดส่องดูแล หรืออาจมีการแต่งตั้งประธานกลุ่มเยาวชนของหมู่บ้านหรือตำบลเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเพราะอาจเป็นผู้รู้จักผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเป็นอย่างดีและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ความเคารพเชื่อฟัง มีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลก็ได้

การกำกับดูแลจะมีได้เมื่อศาลกำหนดเงื่อนไขในการปล่อยตัวชั่วคราวให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องปฏิบัติ เช่น ห้ามออกนอกราชอาณาจักร ห้ามออกนอกเขตอำเภอ/จังหวัด เป็นต้น

๒. หน้าที่รับรายงานตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ทางปฏิบัติหากศาลแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้มีหน้าที่รับรายงานตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราว สำนักงานศาลยุติธรรมได้ทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรมระหว่าง สำนักงานศาลยุติธรรม กับกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กำหนดบทบาทหน้าที่ของฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ไว้ ๓ ประการ ดังนี้

๒.๑ การช่วยยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ขอปล่อยชั่วคราว ในโครงการประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

๒.๒ การช่วยกำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

๒.๓ การช่วยเป็นผู้รับรายงานตัวตามกำหนดนัดของศาล (กรณีผู้ต้องหา/จำเลยมีบ้านอยู่ไกลที่ทำการศาลมากและยากจนเกินกว่าจะเสียค่าพาหนะมาศาลได้)

รายละเอียดการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) มีดังนี้

๑. ชั้นเตรียมการ

๑) ศาลควรจัดประชุมร่วมกับฝ่ายปกครองและกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำนาจศาลเพื่อทำความเข้าใจถึงหน้าที่ความรับผิดชอบและความสำคัญของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในโครงการนี้

๒) ฝ่ายปกครองแจ้งรายชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกคนในเขตอำนาจศาลแก่ศาล

๒. ชั้นการช่วยยืนยันข้อมูล

เมื่อเจ้าหน้าที่ศาลโทรศัพท์สอบถามกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นลูกบ้าน ให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านให้ข้อมูลซึ่งเป็นข้อเท็จจริง มีความเห็นแก่เจ้าหน้าที่ศาล

๓. ชั้นการช่วยกำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

เมื่อศาลมีคำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวที่เป็นลูกบ้าน เจ้าหน้าที่ยกส่งแจ้งคำสั่งศาลพร้อมเงื่อนไขให้ลูกบ้านปฏิบัติตามไปยังกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านทางโทรศัพท์ เพื่อให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านรายสอดส่องดูแลลูกบ้านให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาล และหากเห็นว่าลูกบ้านมีพฤติกรรมที่อันตรายหรือผิดเงื่อนไขของศาล ให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านแจ้งเจ้าหน้าที่ศาล ทั้งนี้ศาลอาจกำหนดให้เจ้าหน้าที่ยกส่งแจ้งเจ้าหน้าที่ประสานงานกับกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านโดยตรง และศาลจะมีหนังสือแจ้งคำสั่งศาลให้ปล่อยชั่วคราวลูกบ้านไปยังกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านอีกครั้ง ตลอดจนมีหนังสือแจ้งคำสั่งปล่อยชั่วคราวและแจ้งว่าศาลได้ประสานขอความร่วมมือจากกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านทันใดในการรายสอดส่องดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นลูกบ้านรายนั้น ๆ

๕. ขึ้นการขอยเป็นผู้บรรยายส่วนตัวต่อหอหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

๖) ในกรณีที่หอหรือจำเลยอยู่ห่างไกลและยากจะเดินทางจะมีรายงานตัวศาล ศาลอาจกำหนดให้ผู้ต่อทหรือจำเลยรายงานไปรายงานตัวต่ออัยการ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านตามระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร เห็นการมารายงานตัวที่ศาล ในกรณีศาลแต่ละท้องที่ควรกำหนดพื้นที่ทางไกลว่าเป็นเขตอำเภอ ตำบลได้ และกำหนดวิธีการรายงานต่ออัยการ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านจะ หากหลักฐานการรับรายงานตัวตามรูปแบบที่ศาลเห็นสมควร เช่น ทำบันทึกแถลงข่ามเป็นหลักฐานและส่งโทรสารมายังศาล การตอบโดยโทรศัพท์หรือและส่งภาพมายังศาลโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

๗) เมื่อศาลมีคำสั่งให้รายงานตัวแก่กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านแล้ว เจ้าพนักงานศาลจะแจ้งคำสั่งทางโทรศัพท์แก่กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านก่อน แล้วจึงจะมีคำสั่งอย่างเป็นทางการไปถึงกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี ตามไปในภายหลัง ทั้งนี้หากศาลกำหนดให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้บรรยายตัว ศาลจะมีหนังสือแจ้งให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติงานของกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านด้วย

๘. ขั้นตอนการรายงานผลการปฏิบัติงานของกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านต่ออัยการ

ให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านรวบรวมข้อมูลการให้ความร่วมมือต่อศาลทางด้านการให้ข้อมูลประกอบการสอดส่องกำกับดูแลให้ลูกบ้านที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ทำตามเงื่อนไขของศาล และการรับรายงานตัว เห็นศาลและเสนอเป็นรายงานต่ออัยการตามกำหนดและระยะเวลาที่ฝ่ายปกครองเห็นสมควร

ทั้งนี้ แบบพิมพ์การรับรายงานตัว พร้อมแผนผังในการประชาสัมพันธ์ กำนันผู้ใหญ่บ้าน เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยคุณสมบัติลักษณะต้องห้ามฯ โดยสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม www.coi.go.th และสำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม www.lalcoj.go.th

กรณีที่ศาลมีคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวใหม่หน้าที่รับรายงานตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราว เช่น แต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู หรืออาจารย์ ศาลต้องเรียกกำนันผู้ใหญ่บ้านเข้ามาซักซ้อมทำความเข้าใจก่อน

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกามีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวและมีคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการในการแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวแล้วดำเนินการต่อไป

ข้อพิจารณา

กรณีที่ศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกามีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวและมีคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการในการแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ยกตัวอย่าง กรณีที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว แล้วมีการอุทธรณ์คำสั่ง เมื่อศาลอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวและตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ศาลชั้นต้นก็จะดำเนินการแต่งตั้ง และเมื่อปฏิบัติหน้าที่แล้วศาลชั้นต้นก็จะส่งจ่ายคำตอบแทน คล้ายกับการที่ศาลชั้นต้นเป็นผู้พิจารณาหลักประกัน เมื่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาให้ปล่อยชั่วคราวโดยเรียกหลักประกัน ซึ่งศาลชั้นต้นจะเป็นผู้พิจารณาคุณสมบัติและความเหมาะสมของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

๑.๔ ข้อพิจารณา การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

ข้อ ๑๑ ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ปฏิบัติหน้าที่จนเสร็จสิ้น หรือที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณีแม้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหลบหนีหรือไปก่อภัยอันตรายหรือความเสียหายขึ้น มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบนี้

ในกรณีที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้มีสิทธิรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาเป็นรายครั้ง

ข้อ ๑๒ การกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว อาจกำหนดดังนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ในการรับรายงานตัว ให้กำหนดค่าตอบแทนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

(๒) ในกรณีที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแล ไม่ว่าจะ มีหน้าที่รับรายงานตัวด้วยหรือไม่ ให้กำหนดค่าตอบแทนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

(๓) ในกรณีที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ให้กำหนดค่าตอบแทนเป็นรายครั้งที่ให้คำปรึกษาครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท รวมแล้วไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท

การกำหนดค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้คำนึงถึงลักษณะและความยากง่ายของภารกิจ ตลอดจนระยะเวลาที่ต้องดำเนินการประกอบด้วย

ข้อพิจารณา

๑. ข้อ ๑๒ (๑) และ (๒) มีเจตนารมณ์ที่จะให้ค่าตอบแทนแก่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้น กล่าวคือ เมื่อพิจารณาประกอบกับความในระเบียบฯ ข้อ ๑๑ ที่กำหนดว่า “ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ปฏิบัติหน้าที่จนเสร็จสิ้น...มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย...” ซึ่งการปล่อยชั่วคราว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจะเสร็จสิ้นเป็นช่วง ๆ เช่น เมื่อเสร็จสิ้นชั้นฝากขังแล้ว หากต้องการได้รับการปล่อยชั่วคราวก็ต้องยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นให้มีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวใหม่ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว ถ้ามีการอุทธรณ์คำพิพากษา ศาลชั้นอุทธรณ์ก็ต้องมีคำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวใหม่ ซึ่งเป็นอำนาจแต่ละชั้นศาลไป เพราะฉะนั้นถ้อยคำว่า “ปฏิบัติหน้าที่จนเสร็จสิ้น” จะเป็นไปตามหลักการปล่อยชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น ในระหว่างฝากขังจนเสร็จสิ้นกระบวนการ ฝากขังนับเป็นหนึ่งครั้ง และในชั้นพิจารณาถ้ามีการแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวอีกจะเป็นคนเดิมหรือไม่ก็ตาม เมื่อเสร็จการพิจารณาก็จ่ายค่าตอบแทนเป็นอีกหนึ่งครั้ง

๒. การจ่ายค่าตอบแทนตามความในระเบียบฯ ข้อ ๑๒ หมายความว่าแยกเป็นแต่ละคดี ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวในหลายคดีจะได้รับค่าตอบแทนเป็นรายคดี ส่วนกรณีที่เป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวของจำเลยหลายคนในคดีเดียวกันก็จะได้รับค่าตอบแทนรวมเป็นเงินจำนวนเดียวตามอัตราที่ระเบียบฯ กำหนดไว้

๓. การกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ในการรับรายงานตัว และมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแล ให้คำนึงถึงลักษณะและความยากง่ายของภารกิจ ตลอดจนระยะเวลาที่ต้องดำเนินการประกอบด้วย เช่น การที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวต้องกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหลายคน ศาลก็จะนำมาพิจารณาประกอบในการกำหนดค่าตอบแทน

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่มีการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีพฤติการณ์พิเศษ ซึ่งก่อให้เกิดความจำเป็นอย่างอื่นที่ต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดอันมีค่าใช้จ่าย ให้ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวยื่นคำร้องขออนุญาตดำเนินการดังกล่าวต่อศาลชั้นต้นที่ออกหมายปล่อยในโอกาสแรกที่กระทำได้ หากศาลมีคำสั่งอนุญาต ให้กำหนดค่าใช้จ่ายที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวขอรับได้ตามที่จำเป็น และสมควร

ข้อพิจารณา

๑. ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑๓ มีที่มาจากมาตรา ๕ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย กล่าวคือ หากในกรณีที่การปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีเรื่องค่าใช้จ่ายอื่นๆ ก็สามารถร้องขอต่อศาลชั้นต้นที่ออกหมายปล่อยในโอกาสแรกที่กระทำได้ แล้วให้ศาลชั้นต้นแต่ละศาลพิจารณาสั่ง ถ้าศาลมีคำสั่งอนุญาตก็ให้กำหนดค่าใช้จ่ายได้ตามที่จำเป็นและสมควร

๒. พฤติการณ์พิเศษซึ่งก่อให้เกิดความจำเป็นอย่างอื่นที่ต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดอันมีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ซึ่งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่มีพฤติการณ์พิเศษ ไม่เช่นนั้นจะไม่มีตัวผู้ต้องหา มาศาล เช่น กรณีที่ต้องเรียกรถพยาบาลหรือจ่ายค่ารักษาพยาบาลเบื้องต้นสำหรับผู้ต้องหาที่เกิดเจ็บป่วยกะทันหัน หรือค่ารักษาพยาบาลผู้เสียหายหากถูกผู้ต้องหาทำร้ายกะทันหัน เป็นต้น หากผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้ทตรงค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ไปก็ให้มาขอเบิกจากศาลได้

๒. การจ่ายค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้

ข้อ ๑๕ ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล หากเป็นผู้ยากไร้และไม่มีค่าพาหนะสำหรับการเดินทางไปศาลหรือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด มีสิทธิขอรับค่าพาหนะตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบนี้

ข้อ ๑๖ ศาลมีอำนาจกำหนดค่าพาหนะให้แก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ดังนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำนาจศาล หรือในเขตจังหวัดเดียวกับสถานที่ที่ศาลกำหนดให้ไปปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว ให้กำหนดค่าพาหนะไม่เกินครั้งละ ๓๐๐ บาท

(๒) ในกรณีที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีที่พักอาศัยนอกเขตอำนาจศาล หรือคนละจังหวัดกับสถานที่ที่ศาลกำหนดให้ไปปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว ให้กำหนดค่าพาหนะไม่เกินครั้งละ ๕๐๐ บาท

ในการกำหนดค่าพาหนะ หากศาลเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง ศาลมีอำนาจกำหนดค่าพาหนะสูงกว่าอัตราที่กำหนดในวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๑๗ ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีสิทธิขอรับค่าพาหนะทันทีที่ต้องเดินทางไปศาลหรือไปสถานที่ที่ศาลกำหนดให้ไปปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว โดยให้ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ออกหมายปล่อยหรือศาลที่เดินทางไปถึง แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาสามสิบวันนับแต่การปล่อยชั่วคราวสิ้นสุด

ข้อพิจารณา

๑. ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีสิทธิขอรับค่าพาหนะสามารถยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ออกหมายปล่อยหรือศาลที่เดินทางไปถึง ดังนั้น ศาลชั้นต้นที่ออกหมายปล่อยหรือศาลที่เดินทางไปถึงจึงเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติในการจ่ายค่าพาหนะได้ทั้งสองศาล แล้วแต่กรณี

๒. กรณีผู้ถูกปล่อยชั่วคราวซึ่งเป็นผู้ยากไร้ต้องเดินทางไปศาลอื่นที่ไม่ใช่ศาลที่พิจารณาคดีเพื่อสืบพยานโดยระบบการประชุมทางจอภาพ (Video Conference) ก็มีสิทธิขอรับค่าพาหนะตามความในข้อนี้ได้

๓. ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลซึ่งเป็นผู้ยากไร้และไม่มีค่าพาหนะ มีสิทธิได้รับค่าพาหนะเป็นรายครั้ง โดยผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีสิทธิขอรับค่าพาหนะได้ทันทีหรือในภายหลังก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่การปล่อยชั่วคราวสิ้นสุด ในกรณีที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำนาจศาลหรือในจังหวัดเดียวกัน ไม่เกินครั้งละ ๓๐๐ บาท กรณีนอกเขตอำนาจศาลหรือคนละจังหวัด ไม่เกินครั้งละ ๕๐๐ บาท ซึ่งการจ่ายค่าพาหนะ สำนักการคลังได้ให้ความเห็นว่า คำว่า “ครั้งละ” หมายถึงค่าพาหนะทั้งการเดินทางไปและการทางกลับรวมกันนับเป็นหนึ่งครั้ง ทั้งนี้ หากศาลเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง ศาลอาจมีดุลพินิจกำหนดค่าพาหนะให้สูงกว่านี้ก็ได้

๔. ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ขอรับค่าพาหนะทันทีที่มาศาล ให้มีสิทธิได้รับค่าพาหนะในวันดังกล่าว

๕. การจ่ายเงินตามข้อ ๑๖ (๑) และ (๒) ไม่จำเป็นต้องมีหลักฐานในการยื่นขอรับค่าพาหนะ แต่กรณีตามข้อ ๑๖ วรรคสอง เป็นดุลพินิจของศาลในการพิจารณาแล้วแต่กรณี

๖. การส่งจ่ายค่าพาหนะศาลไม่ได้ส่งจ่ายในทุกกรณี แต่จะส่งจ่ายค่าพาหนะให้แก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลเท่านั้น โดยไม่รวมถึงผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่เป็นผู้ยากไร้และไม่มีค่าพาหนะ ซึ่งศาลไม่ได้แต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติมาตรการกำกับฯ มาตรา ๕ วรรคสอง

๓. การจ่ายเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับและเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี

ข้อ ๒๐ ให้กำหนดเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับในอัตราไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๒๑ ให้กำหนดเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับในอัตราไม่เกินร้อยละห้าสิบของวงเงินประกันตัวตามที่ศาลกำหนดหรือตามบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยแล้วแต่กรณี แต่ต้องไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลมิได้กำหนดวงเงินประกันตัวไว้ และบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยมิได้กำหนดวงเงินประกันตัวสำหรับข้อหาของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไว้ ให้กำหนดเงินรางวัลไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๒๒ ในการกำหนดเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับหรือเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ ให้กำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความยากง่ายในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นเป็นสำคัญ

ข้อพิจารณา

๑. ข้อ ๒๑ การกำหนดเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับในอัตราไม่เกินร้อยละห้าสิบของวงเงินประกันตัวตามที่ศาลกำหนดหรือตามบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย หากวงเงินประกันตัวตามที่ศาลกำหนดหรือตามบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางมีวงเงินไม่เท่ากัน ให้ศาลถือตามวงเงินประกันตัวตามที่ศาลกำหนดก่อน ไม่ว่าจะมากกว่าหรือต่ำกว่าบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางก็ตาม เนื่องจากในการปล่อยชั่วคราวศาลจะพิจารณาจากลักษณะเฉพาะของแต่ละคดี

๒. กรณีศาลสั่งปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีหลักประกัน เช่น โครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม ศาลต้องพิจารณาตามบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางตามคำแนะนำของประธานศาลฎีกา เกี่ยวกับบัญชีมาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พ.ศ. ๒๕๔๗ เท่านั้น

๓. ศาลจะต้องเป็นผู้พิจารณาการกำหนดจำนวนเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับให้ชัดเจน เพื่อส่งให้การเงินดำเนินการต่อ ไม่สามารถระบุว่า “จ่ายตามระเบียบ” ได้

๔. หัวหน้าส่วนราชการศาลจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงินสินบนดังกล่าว เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในแต่ละศาลก็ได้

๕. กรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาส่งศาล หลักฐานที่ต้องใช้ประกอบในการขอรับเงินรางวัลนำจับ ได้แก่

(๑) คำร้องขอรับเงินรางวัลนำจับ

(๒) บันทึกการจับกุม

(๓) กรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้จับไม่ใช่หัวหน้าชุดในการจับกุมต้องมีหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาระดับหัวหน้าสถานีหรือเทียบเท่ามาแสดงด้วย แต่หากเจ้าหน้าที่ผู้จับเป็นหัวหน้าชุดในการจับเองไม่ต้องมีหนังสือรับรองดังกล่าว

๔. วิธีการเบิกจ่ายค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย ค่าพาหนะ เงินสินบน และเงินรางวัล

ข้อ ๒๕ วิธีการเบิกจ่าย หลักฐานและเอกสารการเบิกจ่ายค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย ค่าพาหนะ เงินสินบน และเงินรางวัล ให้ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมเกี่ยวกับการเงิน

ข้อพิจารณา

๑. กรณีเงินสินบนนั้น เจ้าพนักงานตำรวจควรมีหนังสือรับรองของผู้บังคับบัญชาระดับหัวหน้าสถานีหรือเทียบเท่ามาแสดงด้วย

๒. เงินที่ใช้จ่ายตามระเบียบนี้ทั้งหมดนำมาจากเงินค่าปรับในคดีอาญาทุก ๆ คดี ไม่ใช่เงินที่ได้มาจากคดีที่ผู้ได้รับการปล่อยชั่วคราวเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ตามมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติฯ

๓. รายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งเงินในการเบิกจ่ายการดำเนินการเบิกจ่าย การควบคุมการเบิกจ่าย กรณีเงินค่าปรับไม่เพียงพอแก่การเบิกจ่าย และการบันทึกรายการบัญชีของศาลเมื่อมีเอกสารหลักฐานการจ่ายดังกล่าว ซึ่งสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้ที่เว็บไซต์ สำนักงานการคลัง <http://www.of.coj.go.th>

(.....)
คำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแล
ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

คดีหมายเลขดำที่...../๒๕.....
คดีหมายเลขแดงที่...../๒๕.....

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาล.....
วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....
ความ.....

ระหว่าง { ..... โจทก์
..... จำเลย

หมายถึง.....
ด้วยคดีเรื่องนี้ ศาลมีคำสั่งให้ปล่อยชั่วคราว .....ผู้ต้องหา/จำเลย
ที่ .....ระหว่างการสอบสวน/พิจารณา โดยกำหนดเงื่อนไข ดังนี้ .....

ในการนี้ ศาลเห็นสมควรตั้งท่าน เป็นผู้กำกับดูแลผู้ต้องหา/จำเลย ระหว่างได้รับการปล่อยชั่วคราว
ตามพระราชบัญญัติมาตรการกักขังและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๔ โดยให้มีหน้าที่

- (๑) สอดส่องดูแลมิให้หลบหนีหรือก่อเหตุร้าย
- (๒) รับรายงานตัวผู้ได้รับการปล่อยชั่วคราว ทุก ๆ ..... วัน
- (๓) ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ
- (๔) .....

ทั้งนี้ ให้ท่านรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อศาล

.....ผู้พิพากษา

(.....)
การรับรายงานตัว
ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

คดีหมายเลขดำที่ ..... ๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่ ..... ๒๕.....

ศาล .....
วันที่ ..... เดือน ..... พุทธศักราช ๒๕.....

ข้อมูลผู้รับรายงานตัว

ชื่อ - สกุล .....

บัตรประชาชนเลขที่ .....

ตำแหน่ง กำนันตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ..... ตำบล..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

อาจารย์สถานศึกษา .....

.....

.....

อื่น ๆ โปรดระบุ .....

ข้อมูลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว (ผู้ต้องหา/จำเลย)

ชื่อ ..... นามสกุล.....

บัตรประชาชนเลขที่ ..... บัตรหมคอายุ .....

ที่อยู่ติดต่อได้/บ้านเลขที่..... หมู่ที่ ..... ถนน .....

ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....

รหัสไปรษณีย์ ..... เป็นผู้ต้องหา/จำเลย

ของศาล ..... ข้อหา .....

พฤติการณ์ของผู้ถูกปล่อยชั่วคราว (ผู้ต้องหา/จำเลย)

ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขครบถ้วนแล้ว

ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข เนื่องจาก .....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

ผู้รับรายงานตัว

(.....)
รายงานเจ้าหน้าที่

คดีหมายเลขดำที่...../๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่...../๒๕.....

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาล.....
วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....
ความ.....

ระหว่าง { ..... โจทก์
..... จำเลย

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....
ขอเสนอรายงานต่อท่านผู้พิพากษา มีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

คดีนี้ ศาลมีคำสั่งแต่งตั้ง นาย/นาง/นางสาว .....
ตำแหน่ง ..... เป็นผู้กำกับดูแล นาย/นาง/นางสาว .....
จำเลย .....

ผู้กำกับดูแลรายงานว่า

- จำเลย ..... มารายงานตัวตามกำหนดนัด
- ไม่มารายงานตัวตามกำหนดนัด
- เนื่องจาก ป่วย .....
- มีเหตุสุดวิสัย เนื่องจาก .....
- จำเลยหลบหนี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

.....เจ้าพนักงานศาล

(.....)
คำร้อง

คดีหมายเลขดำที่..... /๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่..... /๒๕.....

ศาล .....

วันที่..... เดือน ..... พุทธศักราช ๒๕ .....

ความ .....

ระหว่ง { ..... โจทก์
..... จำเลย

ข้าพเจ้า.....

เลขประจำตัวประชาชน   เชื้อชาติ .....

สัญชาติ ..... อาชีพ ..... เกิดวันที่ ..... เดือน.....

พ.ศ. .... อายุ ..... ปี อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่ ..... ถนน .....

ตรอก/ซอย ..... ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต .....

จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ .....

โทรสาร ..... ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ .....

ตามที่ศาลได้มีคำสั่งตั้งข้าพเจ้าเป็นผู้กำกับดูแล นาย/นาง/นางสาว .....

.....ผู้ต้องหา/จำเลยที่ ..... ในคดีนี้ โดยให้ข้าพเจ้ามีหน้าที่

( ) สอดส่องดูแล ( ) รับรายงานตัว ผู้ต้องหา/จำเลย ความแจ้งอยู่แล้วนั้น ข้าพเจ้าได้ทำหน้าที่

ดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ..... จนถึงวันที่ ..... ( ) ได้รับรายงานตัว

ผู้ต้องหา/จำเลย รวม ..... ครั้ง ผู้ต้องหา/จำเลยมิได้หลบหนีหรือก่อเหตุร้ายแต่อย่างใด

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้ทำหน้าที่เสร็จแล้ว ขอศาลได้โปรดพิจารณา จ่ายค่าตอบแทนแก่ข้าพเจ้าตาม

พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ด้วย

ควรมีควรแล้วแต่จะโปรด

.....ผู้ร้อง/ผู้ขอ

(๑) ในกรณีที่ถูกปล่อยชั่วคราวมีที่พักอาศัย อยู่ในเขตอำนาจศาล หรือในเขตจังหวัดเดียวกับสถานที่ ศาลกำหนดให้ไปปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว ให้กำหนดค่าพาทะไม่เกินครั้งละ ๓๐๐ บาท

(๒) ในกรณีที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีที่พักอาศัย นอกเขตอำนาจศาล หรือคนละจังหวัดกับสถานที่ศาล กำหนดให้ไปปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว ให้กำหนดค่าพาทะไม่เกินครั้งละ ๕๐๐ บาท

หากศาลเห็นว่าเหตุจำเป็นอยู่ยัง ศาลมีอำนาจ กำหนดค่าพาทะสูงกว่าอัตราที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ก็ได้

ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีสิทธิขอรับค่าพาทะ ณ ที่ที่ตนเองเดินทางไปศาลหรือไปสถานที่ศาล กำหนดให้ไปปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว โดยให้ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ออกหมายปล่อย หรือศาลที่เดินทางไปถึง แต่ต้องไม่เกินระยะเวลา สามสิบวันนับแต่การปล่อยชั่วคราวสิ้นสุด

เงินสินบนสำหรับผู้แจ้งความนำจับและ เงินรางวัลสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราว โดยศาลที่พลบหนี

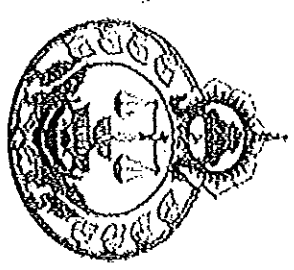
ให้ผู้แจ้งความนำจับและเจ้าหน้าที่ผู้จับมีสิทธิ รับเงินสินบนและเงินรางวัล แล้วแต่กรณี เมื่อมีการ จับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว โดยศาลซึ่งหลบหนีและได้ส่งตัวต่อศาลแล้ว

ในการขอรับเงินสินบนหรือเงินรางวัลให้ผู้แจ้ง ความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับยื่นคำร้องต่อ ศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายในสามสิบวัน นับแต่วันส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล โดยผู้ร้อง ต้องแสดงพยานหลักฐานที่น่าเชื่อว่าตนเองเป็นผู้มีสิทธิ ได้รับเงินดังกล่าว และหากศาลพิจารณาเห็นว่า คำร้องนั้นฟังได้ ให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบน แก่ผู้แจ้งความนำจับหรือเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนด

ให้กำหนดเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ ในอัตราไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

ให้กำหนดเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับในอัตรา ไม่เกินร้อยละห้าสิบของวงเงินประกันตัวตามศาล กำหนดหรือตามบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานกลาง หลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย แล้วแต่กรณี แต่ต้องไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ แบบพิมพ์การรับรายงานตัวผู้ถูกปล่อย ชั่วคราว สามารถขอได้ที่ศาลยุติธรรมประจำท้องที่ ต่าง ๆ และกรมการปกครอง หรือดาวน์โหลดได้จาก เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม www.coj.go.th

การปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแล ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว *คำพิพากษามะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว* ที่ยากไร้ *เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ* และ *เงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราว*

โดยศาลที่หลบหนี

ตามพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตาม จับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล

พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงานศาลยุติธรรม

การปล่อยชั่วคราว คือ การอนุญาตให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยพ้นจากการควบคุมของเจ้าพนักงานหรือศาลตามระยะเวลาที่กำหนด และเพื่อให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกควบคุมหรือซึ่งก่อนการตัดสินคดี เป็นเวลานานเกินกว่าจำเป็น

ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว หมายถึงบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งจากศาลให้เป็นผู้ติดต่อดูแลรับรายงานตัว หรือให้คำปรึกษาผู้ถูกปล่อยชั่วคราว เพื่อป้องกันการหลบหนีหรือก่อภัยอันตราย

ศาลอาจสั่งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเมื่อเห็นว่ามีความสมควร เพื่อให้เจ้าหน้าที่เพียงอย่างเดียวใดหรือหลายอย่างรวมกันก็ได้

- (๑) เจ้าหน้าที่การติดต่อดูแล
- (๒) เจ้าหน้าที่รับรายงานตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราว
- (๓) เจ้าหน้าที่คำปรึกษา

ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มิหน้าที่ในการติดต่อดูแลต้องคอยกำกับหรือตักเตือนให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาลอย่างเคร่งครัด และคอยสอดส่องพฤติกรรมของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวว่าปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาลหรือไม่ หากพบพฤติกรรมอันควรสงสัยว่าเป็นการผิดเงื่อนไขต้องรายงานศาลโดยเร็ว

ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ในการรับรายงานตัวต้องเป็นผู้รับรายงานตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราวตามกำหนดนัดแทนศาล หากผู้ถูกปล่อยชั่วคราวไม่มารายงานตัว ต้องรายงานศาลโดยเร็ว

ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษา หากพบว่าควรให้คำปรึกษาครั้งใด ไม่มีความก้าวหน้า หรือผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีแนวโน้มที่จะหลบหนี กระทำความผิดหรือก่อเหตุร้าย ต้องรายงานศาลโดยเร็ว

คำตอบแทนและคำใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ปฏิบัติหน้าที่จนเสร็จสิ้น หรือที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนด

ในกรณีผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษา มีสิทธิรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

คำตอบแทนผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ในการรับรายงานตัว ให้กำหนดค่าตอบแทนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

(๒) ในกรณีที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ในการติดต่อดูแล ไม่ว่าจะทำหน้าที่รับรายงานตัวด้วยหรือไม่ ให้กำหนดค่าตอบแทนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

(๓) ในกรณีที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ให้กำหนดค่าตอบแทนเป็นรายครั้งที่ให้คำปรึกษาแต่ละ ๒,๐๐๐ บาท รวมแล้วไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท

การกำหนดค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) เป็นไปตามลักษณะและความยากง่ายของภารกิจ ตลอดจนระยะเวลาที่ต้องดำเนินการประกอบด้วย

ในกรณีที่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง เกินกว่าหนึ่งหน้าที่ ให้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนในอัตราที่สูงกว่าเพียงอัตราเดียว

ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ขาดไร

ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล หากเป็นผู้ยากไร้ และไม่มีค่าพาหนะสำหรับการเดินทางไปศาลหรือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด มีสิทธิขอรับค่าพาหนะตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนด ดังนี้